

Gemeenteraden en Provinciale Staten

Onderwerp: reactie op zienswijze jaarstukken 2025, begrotingswijziging 2026 en begroting 2027

Namens het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst Achterhoek spreken wij allereerst onze dank uit voor de behandeling van de begrotingswijziging 2026 en de begroting 2027 nog vóór het zomerreces. Wij waarderen het zeer dat u, ondanks de gemeenteraadsverkiezingen en de korte voorbereidingstijd, de stukken zorgvuldig heeft behandeld.

Van de gemeente Bronckhorst en Provincie Gelderland hebben wij de vastgestelde zienswijze ontvangen. Van de gemeente Zutphen hebben wij de ambtelijke concept voorbereidende zienswijze mogen ontvangen.

De zienswijzen richten zich niet inhoudelijk op de voorliggende jaarstukken, de begrotingswijziging 2026 of de begroting 2027. De reactie bevat vooral een meer algemene oproep om tijdens en na het fusieproces scherp te sturen op kostenbeheersing, besparingsmogelijkheden en alternatieve werkwijzen.

Wij herkennen de zorgen over de financiële ontwikkeling en de stijgende bijdragen. Wij begrijpen dat deze ontwikkeling veel vraagt van gemeenten en provincie, zeker gezien de bredere financiële druk waarmee zij te maken hebben. Tegelijkertijd hangen de hogere kosten samen met de toegenomen wettelijke VTH-taken en de landelijke opgave om het stelsel te versterken. Ook landelijk is hiervoor aandacht gevraagd: de VNG heeft richting het Rijk gepleit voor structurele ondersteuning van decentrale overheden, waarbij een bedrag van € 100 miljoen per jaar is genoemd. Daarnaast hebben IPO en VNG in hun position paper over het VTH-stelsel aangegeven dat aanvullende structurele middelen nodig zijn om het VTH-stelsel en de omgevingsdiensten duurzaam te versterken.

Ook is bij de uitvoerbaarheidstoets decentrale overheden bij het wetsvoorstel Versterking VTH-stelsel milieu expliciet gekeken naar de uitvoerbaarheid en mogelijke financiële consequenties voor gemeenten en provincies. Binnen onze eigen invloedssfeer hebben wij voor gemeenten onderzocht welke kosten binnen de wettelijke kaders via leges kunnen worden doorberekend. De mogelijkheid om kosten voor vergunningaanvragen via leges door te berekenen is ook toegelicht door het Informatiepunt Leefomgeving. Daarmee willen wij de financiële impact waar mogelijk beperken, zonder afbreuk te doen aan de noodzakelijke versterking van de uitvoering.

Ook zien wij dat met de begrotingswijziging 2026 de eerste belangrijke stappen zijn gezet om de begroting van de ODA te actualiseren. Deze actualisatie vloeit voort uit de aanbevelingen uit de visitatie in 2024, de verkenning medio 2025 en uiteindelijk de afspraken die zijn vastgelegd in de intentieverklaring met OD Veluwe. Deze afspraken zijn erop gericht toe te groeien naar een gelijkwaardige omgevingsdienst, voordat formeel de fusie wordt ingezet.

Doorontwikkeling in de begroting 2027

In de begroting 2027 wordt hierop voortgebouwd. De verdere versterking van de organisatie is nodig om beide omgevingsdiensten in positie te brengen als gelijkwaardige partners en om te kunnen doorgroeien naar een robuuste, toekomstbestendige omgevingsdienst voor de regio Achterhoek en in samenwerking met OD Veluwe ook voor de regio Veluwe.

Zorgvuldigheid, kostenbeheersing en vervolg

Wij realiseren ons dat de voorgestelde stappen voor alle gemeenten in de Achterhoek en voor de Provincie Gelderland bestuurlijk en financieel betekenisvol zijn. Juist daarom hechten wij veel waarde aan de zienswijzen die zijn ingebracht. De oproep om scherp te blijven op kostenbeheersing, doelmatigheid en terughoudendheid bij uitgaven nemen wij serieus. Deze aandachtspunten worden betrokken bij de verdere uitwerking van de begroting, de voorbereiding van de samenwerking met OD Veluwe en de besluitvorming in het algemeen bestuur.

Zienswijze van Provinciale Staten

Ten aanzien van de zienswijze van Provinciale Staten merken wij het volgende op. Provinciale Staten vragen aandacht voor de gehanteerde loonindexatie in de ontwerpbegroting 2027. Daarbij verzoeken zij om te werken met de bijgestelde percentages uit het CEP van maart 2026. Wij begrijpen deze zienswijze. Tegelijkertijd merken wij op dat de ontwerpbegroting al op 8 januari 2026 gereed moest zijn. De bijgestelde percentages uit het CEP van maart 2026 waren op dat moment nog niet beschikbaar en konden daarom niet in de ontwerpbegroting worden verwerkt. Wij blijven de actuele financiële uitgangspunten uiteraard volgen. Waar mogelijk betrekken wij deze bij de verdere begrotingsuitwerking en actualisatie.

Daarnaast vragen Provinciale Staten om in de begroting 2027 actief aan te tonen hoe de ODA invulling geeft aan de robuustheidscriteria. Het gaat daarbij in het bijzonder om het aandeel eigen personeel en de norm voor BI-capaciteit. Deze informatie maakt onderdeel uit van de verantwoording richting het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat over de robuustheid van de omgevingsdiensten. Dit traject is besproken in het algemeen bestuur, met de ambtelijk opdrachtgevers en in het overleg met de financieel specialisten. De provincie is buiten het algemeen bestuur niet aanwezig geweest bij deze ambtelijke en financiële overleggen. Juist daarom verwachten wij dat de informatie die in het algemeen bestuur is gedeeld, genoegzaam bekend is bij Provinciale Staten.

Vastgesteld

Tijdens de vergadering van het algemeen bestuur op 29 juni 2026 zijn de begrotingswijziging 2026, de begroting 2027 en de jaarstukken vastgesteld.

Tot slot

Namens het algemeen bestuur danken wij u voor de zorgvuldige behandeling van de stukken en uw betrokkenheid bij de ontwikkeling van de Omgevingsdienst Achterhoek. Samen zetten wij hiermee noodzakelijke stappen naar een robuuste omgevingsdienst in de Achterhoek en naar een stevige, toekomstbestendige organisatie voor de regio's Achterhoek én Veluwe.

Met vriendelijke groet,
Namens het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Achterhoek,

Mevrouw M. Eggink
voorzitter Algemeen Bestuur
Omgevingsdienst Achterhoek